

HÖGA FÖRVÄNTNINGAR

KAN ÖDELÄGGA ETT BRA SÖK

Trots att en hund har de rätta egenskaperna, kan små missar på vägen skapa en stressad och okontrollerbar hund.

*Text: Barbro Börjesson efter Annika Olssons berättelse
Foto: Carina Lagerstedt*

Några av oss i BB-gruppen blev ombedda att hjälpa tre ägare att nå deras träningsmål med sina sökhundar. Trots att hundförarna har lagt mycket tid och planering för att få hundarna att fokusera på arbetet, uppträder de tidvis stökigt och är svåra att hantera framför allt innan de kommer i gång med sitt sök.

Förarna berättade att under en ”bra dag” fungerar hundarna jättefint och löser då sina uppgifter med precision. Problemet är när det inte är ”en bra dag”! När de kommer till ett nytt område kan hundarna kasta sig ut från sina bilar, slita och dra i koppel, skälla mot varandra och vara allmänt stökiga. När de sätts i arbete efter en sådan start är de okoncentrerade och far runt i

området oftast utan att hitta något. Nya miljöer gör att hunden blir särskilt uppeggade och i de känslöyttringarna upplevs de som omöjliga att nå fram till.

MENTALTEST

Frågan vi ställde oss var om problemet uppkommit genom förarnas sätt att planera sina träningstillfällen eller om hundarnas mentalitet inte är optimal för en noggrann sökhund. Det är inte ovanligt att en hunds stressnivå är så hög att hunden inte förmår att samla ihop sig trots att arbetslusten är stor. För att kunna ge hundägarna rätt träningsråd bestämde vi att göra ett mentaltest på hundarna.

Testet gav oss det svar som vi hade anat.

Alla tre hade fin förmåga att koncentrera sig och alla hade snabba avreaktioner. Hårdhetsgraden och modet varierade något mellan dem men i övrigt fann vi inga mentala brister hos någon av dem. Tvärtom, alla tre var rejäla, bra arbetshundar.

GLÖMT EN VIKTIG SAK

Hundarnas ägare hade i all välmening utvecklat hundarnas medfödda lust att arbeta men ”glömt” att införa regler för att starta och avsluta arbetet. Deras hundar hade hamnat i en så hög förväntan på aktivitet att de mentalt började jobba så snart de kom fram till ett sökobjekt. Hundarna hade aldrig fått lära sig vad som förväntades av dem innan de skulle få påbörja sina sökarbeten. Det som händer då är att energin består av en blandning mellan motivation och stress vilket slår ut koncentrationsförmågan. Vår uppgift stod helt klar, nämligen att få förarna att inse att hundträning inte enbart handlar om att låta en hund arbeta utifrån sin egen medfödda kapacitet och vilja. En sökhunds uppgift handlar också om att

Så här kan en bur se ut när en hund har för bråttom ut.

samarbeta och att den därför måste få lära sig vilka regler som gäller runt arbetet. Just de här hundarna måste lära sig att lyssna på och lyda sina förare för att kunna samla sig innan de får påbörja den uppgift de så gärna vill ta itu med.

Hundars förväntan ökar när de får göra något de trivs med och sedan får möjlighet att utföra samma övning på egen hand om och om igen. Det skapar stress, okoncentration och gör att hunden blir svår att få kontakt med.

Hundar som har en medfödd stor arbetslust kommer alltid att vilja arbeta. Det är inget vi kan ta ifrån dem. Inte heller sätta till om det skulle saknas. Men arbetsvilliga hundar behöver regler om när och hur arbetet skall utföras. De här aktuella hundägarna hade tränat sina hundar på hur de ska arbeta men inte när. Problemet kommer otvivelaktigt att öka om man tillåter en hund att köra "sitt race", vara stökig och att den ändå får utföra sitt jobb. Det är lätt att man i en sådan situation upprepar kommandon för att försöka lugna hunden men resultatet blir då istället att hunden blir ännu mer stressad och lär sig att "stänga av" förarens inblandning.

För de här ekipagen måste vi nu "backa bandet" och lägga ny grund för deras relation och samarbete. Vi gav tydliga instruktioner för hur förarna skulle kunna påverka hundarnas koncentrationsförmåga och impulskontroll.

En ambitiös hundförare vill att hunden är samlad och lyhörd, att den inväntar förarens startsignal och sedan utför sitt jobb med rätt mängd energi. De här hundarna behövde lära sig att ta eget ansvar över sina handlingar. De fick nu plötsligt erfaras att förutsättningen för att de ska få söka är att de först samlar ihop sig och inväntar klar-tecken från sina respektive förare. Grunder och åter grunder!

Det går alltid att backa bandet, och det ska inte ses som ett nederlag. Tvärtom är det en styrka att kunna inse och åtgärda sina misstag. Känslor och beteenden hänger tajt ihop och om man tänker på viken sinnesstämning man vill belöna hos hunden så är det inte så svårt att göra om och göra rätt. I början kan det ta tid att få en stressad hund att samla sig, men allt eftersom den lär sig vad som krävs kommer den lugna sig och då också bli lyhörd för ägarens signaler.

Ni som har läst våra tidigare artiklar har säkert uppmärksammat att ett vanligt råd vi ger är att låta hunden på eget ansvar vara kvar i bilen. För att ytterligare trycka på "vänta-på-min-signal" kan kommandot "sitt" så snart hunden hoppat ut vara till god hjälp. Den rutinen får en ivrig hund att sänka förväntningarna och därmed också sin stressnivå.

Innan hunden har förstått att det inte är okej att på eget initiativ hoppa ut kommer

den naturligtvis att testa det. Men då är det bara att repetera. Sätt in hunden i bilen igen och se till att det går bättre nästa gång. Det går snabbt att lära en hund den nya vanan om man är lugn och tydligt och kan uttrycka vad man verkligen begär.

Testet visade att en av hundarna hade en hårdhetsgrad högre än de andra. Den hunden behövde längre tid för att förstå kravet att göra rätt, beroende på att den var mer självständig än de andra och hade därför svårare att ta till sig förarens tillrättavisningar. Här fick husse arbeta på att "mena det han sa" och absolut inte tjata.

Vi försvarade för hunden genom att störa den utanför bilen och peppade husse för att han skulle visa ett tydligare kroppsspråk och DÅ tog hunden honom på allvar. För den här självsäkra hunden var det viktigt att föraren var ganska lågmäld på rösten, samtidigt som han måste visa ett tydligt ledarkroppsspråk. Resultatet blev lysande! Hunden samlade sig och blev lugn och uppmärksam. Alla applåderade när hunden satt och tittade upp på sin förare. ■

EFTERTANKE!

Vid problemlösningar är det aldrig fel att kontrollera om problemet sitter i hunden eller i ägaren!